

Grundläggande granskning 2023

Alingsås kommun

Nämnd/styrelse: Barn- och ungdomsnämnden

Sammanträdesdatum för nämndens/styrelsens behandling: 2023-09-12

Information

Revisorerna ska enligt kommunallagen granska all verksamhet i den omfattning som följer av God revisionsred. Den årliga granskningen består av tre delar:

- Grundläggande granskning
- Fördjupad granskning
- Granskning av delårsrapport och årsbokslut.

Syftet med den grundläggande granskningen är att se huruvida nämnden har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Svaren ska kunna härledas till revisionsbevis som styrker svaret, d.v.s. verifieras genom dokument, protokoll mm.

Revisionsunderlaget ska behandlas av nämnden/styrelsen vid lämpligt sammanträde. Ifyllt revisionsunderlag med tillhörande bilagor skickas senast **2023-10-20** till Viktoria Bernstam, uppdragsledare/sakkunnig.

Notera att processer, rutiner mm. behöver beskrivas i respektive fält.

Vänligen observera att bilagor som bestyrker svaren behöver skickas in (se separat checklista).

1	Målstyrning	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt nämndspecifika mål kopplat till fullmäktiges övergripande mål?	☒	☐	☐	☐
	Kommunfullmäktiges mål tar sin utgångspunkt i Alingsås kommuns Vision 2040. Det finns fem fokusområden som pekar ut de prioriterade inriktningarna mot att uppnå kommunens vision. Barn- och ungdomsnämnden har sex (6) mål utifrån två (2) av kommunens prioriterade mål. Det är mål 3 och 4 som kan kopplas till de verksamheter som nämnden ansvarar för.				
1.2	Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?	☒	☐	☐	☐
	Målen är mätbara mot de av KF:s beslutade indikatorer. I Barn- och ungdomsnämndens budget 2023-2025 står det var nyckeltalet finns (källa) och när under året det går att få fram nyckeltalet. Alla målen strävar att komma över det index eller annat mätvärde som målet mäts mot.				
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur måluppfyllelsen utvecklas under året?	☒	☐	☐	☐
	I delårsrapport, ärende i nämnden i september samt årsredovisning, ärende i nämnden i februari.				
1.4	Beslutar nämnden/styrelsen om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?	☐	☒	☐	☐
	<p>Under år 2023 har det inte varit några brister i måluppfyllelsen och när det gäller tidigare år har det inte vidtagits några åtgärder av nämnden.</p> <p>Barn- och ungdomsnämnden utvecklar verksamheten genom systematiskt kvalitetsarbete där Barn- och ungdomsförvaltningen årligen genomför analyser av resultat, bedömning av utvecklingsbehov samt föreslår mål och insatser för Barn- och ungdomsnämnden. Detta presenteras i form av huvudmannens verksamhetsuppföljning. Bilaga 11 och 12.</p> <p>Barn- och ungdomsnämnden har beslutat (Bilaga 13): Fortsatt utveckling utifrån strategierna "Stärka rektors mandat och ansvar", "Stärka undervisningens kvalitet och tillgänglighet" och "Säkra kompetensförsörjning". Tema "Språkutveckling", "Tillgängliga lärmiljöer: Extra anpassningar och särskilt stöd" samt "Tillgängliga lärmiljöer: Normmedvetenhet, arbetet mot diskriminering och trakasserier" för fördjupningsdialoger fastställs.</p>				
1.5	Hur ser utfallet ut vid delåret vad avser måluppfyllelsen? Respektive mål samt utfall. Elever i åk 8:s möjlighet till delaktighet och att ta ansvar för sitt lärande ska öka. - Nuläge för nyckeltalet är lägre än målvärdet.				

	<p>Andelen vårdnadshavare som får god information om och inflytande över sitt barns utbildning i förskola ska öka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuläge för nyckeltalet är högre än målvärdet. <p>Invånarnas nöjdhet med kommunens tillgänglighet och service via telefon och e-post ska vara god.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuläge följs upp i årsbokslut. <p>Andelen elever i åk 3 som klarar alla delar av nationella provet i matematik ska öka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuläge följs upp i årsbokslut. <p>Andelen elever som når lägst betyg E i matematik i åk 6 ska öka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuläge följs upp i årsbokslut. <p>Andelen elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram ska öka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuläge följs upp i årsbokslut. 				
2	Ekonomistyrning	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
2.1	Har nämnden/styrelsen fastställt en budget i balans?	☒	☐	☐	☐
	Bilaga 10. Resultaträkning på sidan 27 visar budget i balans, sidorna 25-27 visar satsningar samt åtgärder och förutsättningar, sidan 29 visar planeringsunderlag (antal barn och elever som budget beräknas på) och sidorna 30-36 visar resursfördelning mellan verksamheter och uppdrag.				
2.2	Följer nämnden/styrelsen upp det ekonomiska utfallet och upprättar prognoser tillräckligt under året?	☒	☐	☐	☐
	Nämnden följer upp ekonomin och upprättar prognoser under samtliga månader utom januari och juli. Budgetuppföljning följande månader: mars, april, juni, oktober, november, december Fördjupad månadsuppföljning (enligt styrmodell): maj Delårsrapport (enligt styrmodell): september Årsredovisning (enligt styrmodell): februari Bilaga 14.				
2.3	Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?	☒	☐	☐	☐
	Nämnden fattar beslut om prestationsersättning (elev- och omsorgspeng) som är uträknad i förhållande till tidigare år och resursfördelning mellan verksamheter samt utifrån timplan och personaltäthet. Detta utifrån den ram KF beslutar om. Prestationsersättningen är knuten till det planeringsunderlag som är prognostiserat för kommande år. Utöver prestationsersättning fattar nämnden beslut om resursfördelning mellan verksamheter och uppdrag. På sidan 27 finns beskrivet vilka åtgärder och förutsättningar som krävs för att få en budget i balans				

3	Intern kontroll	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
3.1	Finns det en fastställd internkontrollplan för 2023?	☒	☐	☐	☐
Kort beskrivning på sida 23 i Bilaga 10 och en internkontrollplan som bilaga 6.					
3.2	Har en riskanalys genomförts inför val av kontrollmål i 2023 års internkontrollplan?	☒	☐	☐	☐
Risk- och väsentlighetsanalyser görs utifrån nämndens identifierade risker och de som har högt värde på risk och väsentlighetsgrad tas hand om i nämndens internkontrollplan. På det sättet kan nämnden hålla risken under uppsikt och åtgärda.					
3.3	Är nämnden/styrelsen delaktig i riskanalysen som ligger till grund för interkontrollplanen?	☐	☐	☒	☐
Nämnden är delvis med i arbetet att ta fram risker. Förvaltningen gör ett underlag som diskuteras i nämnden.					
3.4	Rapporteras resultatet från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	☒	☐	☐	☐
Rapportering sker som information till barn- och ungdomsnämnden inför beslut om kommande års budget som en del i budgetarbetet. Det framgår av internkontrollplanen när vilka risker rapporteras och vilken tjänsteman som är ansvarig för att kontrollen utförs.					
3.5	Upprättas en genomförande-/uppföljningsrapport avseende resultatet av genomförda kontroller?	☒	☐	☐	☐
Rapporten bifogas delårsrapport och årsredovisning. Bilaga 9					
3.6	Hur ofta sker rapportering av uppföljning av internkontrollplanen till nämnden/styrelsen?	☒	☐	☐	☐
Rapportering sker vid delårsrapport och årsredovisning. Det framgår av internkontrollplanen när vilka risker rapporteras och vilken tjänsteman som är ansvarig för att kontrollen utförs.					
3.7	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?	☐	☒	☐	☐
Det har inte förekommit beslut annat än att avvikelserna/bristen fortsatt är under kontroll.					

4	Övriga frågor																																				
4.1	<p>Hur säkerställer nämnden en strategisk kompetensförsörjning inom sina verksamheter?</p> <p>Alingsås kommun arbetar med att ta fram en kommungemensam strategi för kompetensförsörjning som beskriver den kommungemensamma processen. En avgörande del i det strategiska arbetet är att utveckla alla delar av medarbetarresan för att ge bästa möjliga förutsättningar att säkra kompetensbehovet. Medarbetarresan består fem olika steg, attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och engagera samt omställning. Att arbeta och analysera utifrån medarbetarresan är ett verktyg för att få en överblick och identifiera vilka delar som behöver utvecklas. Barn- och ungdomsförvaltningen arbetar med att ta fram en handlingsplan för lokala tillämpningar utifrån den kommungemensamma strategin.</p> <p>Barn- och ungdomsförvaltningen planerar följande insatser för öka andelen behöriga lärare och utbildad personal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategiskt arbete med kompetensförsörjning • Kartläggning av personal på fritidshemmet • Ökad grundbemanning • Projekt större tillgång på timvikarier • Efterlevnad legitimationskrav i förskola och skola 																																				
4.2	<p>Hur ser personalomsättningen ut inom nämndens verksamheter?</p> <p>De senaste åren har förvaltningen haft en varierad total personalomsättning, i såväl förskola som skola. För 2017 och 2018 är ca 20% av de avslutade anställningarna pensionsavgångar, för 2019 utgjorde 30% utav de avslutade anställningarna av pensionsavgångar. För 2020 har 33% av avgångarna varit pensionsavgångar och för 2021 var 25% av avgångarna pensionsavgångar. Den senaste treårsperioden har 13 rektorer slutat, 4 rektorer slutade 2018, 5 rektorer slutade 2019, 4 rektorer slutade under 2020 och 2 rektorer slutade under 2021.</p> <table border="1" data-bbox="258 1400 1177 1865"> <thead> <tr> <th>Personalomsättning</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Hela förvaltningen</td> <td>14%</td> <td>15%</td> <td>11%</td> <td>6%</td> <td>11,6 %</td> </tr> <tr> <td>Förskola</td> <td>14%</td> <td>13%</td> <td>14%</td> <td>3%</td> <td>11,9 %</td> </tr> <tr> <td>Grundskola</td> <td>18%</td> <td>28%</td> <td>9%</td> <td>8%</td> <td>9,4%</td> </tr> <tr> <td>Rektorer, Förskola</td> <td>20%</td> <td>0%</td> <td>0%</td> <td>9%</td> <td>0%</td> </tr> <tr> <td>Rektorer, Skola</td> <td>27%</td> <td>10%</td> <td>32%</td> <td>14%</td> <td>7,8%</td> </tr> </tbody> </table>	Personalomsättning	2017	2018	2019	2020	2021	Hela förvaltningen	14%	15%	11%	6%	11,6 %	Förskola	14%	13%	14%	3%	11,9 %	Grundskola	18%	28%	9%	8%	9,4%	Rektorer, Förskola	20%	0%	0%	9%	0%	Rektorer, Skola	27%	10%	32%	14%	7,8%
Personalomsättning	2017	2018	2019	2020	2021																																
Hela förvaltningen	14%	15%	11%	6%	11,6 %																																
Förskola	14%	13%	14%	3%	11,9 %																																
Grundskola	18%	28%	9%	8%	9,4%																																
Rektorer, Förskola	20%	0%	0%	9%	0%																																
Rektorer, Skola	27%	10%	32%	14%	7,8%																																

--	--

5	Utmaningar och risker
5.1	Redogör för nämndens/styrelsens utmaningar och risker på kort och lång sikt (ange minst 5 områden)
	<ol style="list-style-type: none"> God utbildning för alla. Att Alingsås förskolor och skolor inte är likvärdiga för alla barn och elever, personal- och kompetensbrist, elevers ökande frånvaro och minskande måluppfyllelse samt att barn och elever i behov av särskilt stöd inte får rätt förutsättningar och det stöd som de har rätt till. Fredliga och inkluderande samhällen. För att upprätthålla en effektiv, tillförlitlig och transparent förvaltning krävs en god ekonomisk hushållning där skattemedel används effektivt och ändamålsenligt, att avtal med externa aktörer följs upp samt korrekt redovisning i hela styrkedjan. Utöver ekonomisk hantering finns andra risker i fråga om myndighetsutövning och bemötande. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Utifrån genomförd arbetsmiljöenkät kan förvaltningen konstatera risker vad gäller stödsystem och arbetsmetoder då stor andel av personalen uttrycker att arbetsbelastningen inte är acceptabel. God hälsa och välbefinnande, ingen hunger och hållbara samhällen. Att elevhälsan inte i tillräcklig grad arbetar förbyggande och främjande lyfts som en risk eller hinder för att nå god hälsa och välbefinnande. Förvaltningen har identifierat att barn och elever riskerar att inte få rätt stöd i rätt tid om förvaltningens arbete och rutiner för samverkan med andra aktörer brister. <p>Genomförd väsentlighets- och riskanalys utgår från verksamhetsområdets styrdokument och kommunfullmäktiges prioriterade mål liksom från måluppfyllelse av de globala målen. Barn- och ungdomsnämndens uppdrag är att alla barn och elever ska nå målen för utbildningen. Alla barn och elever ska ges möjlighet att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet varför utbildning utgör en central del i såväl kommunens Vision 2040 som de globala målen. Forskning visar att inkluderande utbildning av god</p>

	<p>kvalitet för alla är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämställdhet i varje samhälle. Måluppfyllelsen för de globala målen bidrar till måluppfyllelse för Alingsås kommun Vision 2040.</p> <p>Verksamhetens huvudsakliga mål är att alla barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden och nå målen för utbildningen. För att tydliggöra hur verksamhetens mål samspelar med övriga lokala och globala mål anger väsentlighets- och riskanalysen dessa målområden tillsammans med identifierade risker.</p> <p>Av de globala målen är målsättningar för god utbildning (Mål 4), fredliga och inkluderande samhällen (Mål 16) samt god hälsa och välbefinnande (Mål 3) de mest centrala för barn- och ungdomsnämndens verksamhet. Alla globala mål har till viss del bäring på nämndens verksamhet, utöver de ovan nämnda kan nämndens verksamhet också bidra till ökad hållbarhet inom områden jämställdhet (Mål 5), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (Mål 8), minskad ojämlikhet (mål 10) samt hållbara städer och samhällen (Mål 11).</p>
--	--